

**OTKRIJTE JESTE LI NEVINA
ŽRTVA REGISTRIRANJA
DOMENA**

AUTOR: GORAN DUŠKIĆ

WWW

Mnogi poduzetnici, informatičari početnici, vlasnici privatnog smještaja i mnogi drugi nisu sigurni kako funkcionira registracija domena. Zbog toga mnogima domena istekne i izgube ne nepovratno. U nekim slučajevima, ostane u vlasništvu trećih osoba protiv volje vlasnika.

Jedino način da spriječite takve probleme je informiranje. Znanjem ćete se obraniti od raznih zloupotreba prilikom registriranja domena.

Vrijeme je da tome stanete na kraj.

1. JESTE LI VLASNIK SVOJE DOMENE?

Naravno da jeste, imate račun. Da li je to dovoljno? Što ako nemate ni račun? Danas toliko fizičkih i pravnih osoba posreduje pri registraciji domene (čak posreduju kod posrednika). Na kraju ni ne znate tko je zaista registrirao domenu i tko je naveden kao vlasnik domene koju ste vi platili. Ponekad osoba koja za vas registrira domenu nema tehničkih mogućnosti navesti vaše podatke (jer bi onda sve njene domene slovile na vas) i time vas nehotice oštetiti!

Svakako se prije kupnje domene raspitajte hoćete li baš vi biti navedeni kao vlasnik domene. Jednako vam tako preporučujem da preko crodns.com web stranice naknadno provjerite te informacije. Intervenirajte u što kraćem roku, jer kasnije možete podleći ucjenama i gubljenjem domene!

Ukoliko saznate da vi niste navedeni kao vlasnik domene, situacija može biti vrlo delikatna. Ostanite smireni i upitajte pružatelja usluge koji je razlog krivih informacija. Ako je riječ o tehničkom nedostatku, na vama je odluka želite li i dalje ukazivati povjerenje toj osobi ili pronaći adekvatnu zamjenu koja posjeduje tehničko rješenje za taj problem.

CroDNS
Pametni whois i registar domena

2. KAKO PROMIJENITI REGISTAR ILI POSREDNIKA?

Svaki registar ili posrednik koji se profesionalno bavi registracijom domena dat će vam konkretne upute kako to učiniti. Očekujte upute od 2 koraka.

Kod postojećeg registra je potrebno:

- otključati domenu;
- zatražiti EPP kod (također poznat kao Auth code ili autorizacijski kod).

Nakon toga, možete kod novog registra izvršiti narudžbu i pokrenuti transfer. Imajte na umu da postoji mogućnost da je izvorni registar jednak, isti. U tom slučaju, potrebno je uraditi „push“ domene. Deset centralnih registara u SAD-u kontrolira registraciju .com, .net, .biz i ostalih domena. Dakle, nije slučajnost da je centralni registar isti, niti to utječe na kvalitetu usluge.

Najvažnije je da ste vi navedeni kao vlasnik domene i da registar ne mijenja te podatke bez vašeg dopuštenja. Podsjetit ću, ukoliko ste preskočili taj dio, na crodns.com su dostupne sve informacije o vlasniku domene.

3. KADA JE DOMENA ZAISTA REGISTRIRANA?

↑ Domena nije registrirana, odnosno nije joj određen vlasnik, sve dok ne izvršite uplatu. Domena se ne može rezervirati narudžbom na web stranici. Tek po primitku uplate registrant ili posrednik domenu dodjeljuje vama. Svakako to provjerite preko nekih WHOIS servisa.

Ukoliko niste sigurni u točnost podataka nekog WHOIS servisa, provjerite na 2-3 različite lokacije. Većina kvalitetnijih pružatelja hosting usluga ima tražilicu domena na svojim web stranicama, te ju možete uzeti kao polaznu točku. Domena je zaista registrirana onda kada vidite svoje podatke na WHOIS servisu.

4. NAJGORI MOGUĆI SCENARIJ

↑ Naručili ste domenu na web stranici, ali kasnite s uplatom. U međuvremenu, registar (ili još gore, netko potpuno drugi) je zakupio tu domenu. Ovo je najgori mogući scenarij i svakako učinite sve kako biste ga izbjegli. Isplanirali ste cijeli projekt, a sad je sve dovedeno u pitanje zbog neizvršavanja promptne uplate od svega 75,00 kn.

Narudžba koju ste izvršili ne vrijedi ništa. Domena postaje vaše vlasništvo tek po izvršenju uplate. Deseci tisuća domena se dnevno registriraju i brišu/istječu. Ako ste pronašli zanimljivu domenu slobodnu za registraciju, reagirajte ODMAH i zakupite je u vaše ime. Ne znate što je prava frustracija dok vam netko s druge strane planeta ne uzme slobodnu domenu nekoliko sati prije nego ste planirali izvršiti uplatu.

Budite pažljivi pri odabiru tvrtke preko koje ćete registrirati domenu. Te tvrtke u pravilu imaju priliku registrirati domenu prije vas. Iako se to u praksi vrlo rijetko događa, imajte to na umu prilikom otkrivanja naziva jer je to dio poslovne tajne. Iz naziva domene se ponekad lako otkrije što će se pojaviti na stranici.

Primjerice, Facebook je prije bio na domeni www.thefacebok.com. Kasnije su otkupili www.facebook.com za 200.000 američkih dolara.

5. GUBLJENJE DOMENE ZBOG NEPRAVOVREMENOG PRODUŽIVANJA

Ovo je jedna od najvećih pogreški. Ukoliko stranicu posjećuje nekoliko stotina ili tisuća unikatnih posjetitelja, nikako ne smijete dopustiti da domena istekne. Registar će vas pravovremeno, 3-4 puta, podsjetiti prije isteka domene (vjerojatno 30, 15, 7 i 1 dan prije isteka). Ne mogu dovoljno istaknuti koliko je važno pripaziti da je kod registra uvijek upisana mail adresa kojom se najviše služite. Jedino tamo možete očekivati obavijest o isteku.

Ukoliko domena istekne, na stranicama se pojave reklame centralnog registra u SAD-u. To je nešto što definitivno ne trebaju vidjeti vaši klijenti. Iako nije riječ o izgubljenom slučaju, te još uvijek možete produžiti domenu, proći će barem 2-24 sata dok se ponovno ne počne prikazivati vaš sadržaj. Razlog tolikom čekanju je promjena nameservera, odnosno, laičkim jezikom, domena se preusmjerava natrag na vaš hosting i potrebno je pričekati propagiranje.

Nemojte dovesti svoje kompletno poslovanje u pitanje (ili, u najmanju ruku, debelo ga osramotiti) zbog iznosa od 75,00 kn godišnje jer to zaista puno govori o vama kao vlasniku i o vašem projektu.

6. PONUDE IZ EGZOTIČNIH ZEMALJA

Nemojte se začuditi ukoliko vas kontaktiraju iz jugoistočne Azije, Afrike ili nekog drugog kontinenta. Sadržaj poruke nalikovao bi ovome:

Dear President & CEO,

We are a professional intellectual property right consultant organization in Asia, who mainly deal with the global domain name registration and internet intellectual property right protection. Right now we have an important issue to confirm with you. On September 3, 2010, we formally received an application, one company named "Neka tvrtka" applied for the Internet Product keyword "Vaša tvrtka" following domain names:

vasa-tvrtkaHYPERLINK "http://vertex.gd/" .gd
vasa-tvrtkaHYPERLINK "http://vertex.la/" .la
vasa-tvrtkaHYPERLINK "http://vertex.vg/" .vg
vasa-tvrtkaHYPERLINK "http://vertex.io/" .io

vasa-tvrtkaHYPERLINK "http://vertex.sc/" .sc
vasa-tvrtkaHYPERLINK "http://vertex.ag/" .ag
vasa-tvrtkaHYPERLINK "http://vertex.vc/" .vc

with our organization.

8. ČESTO NA DOMENAMA VIDIM SAMO NEKE LOŠE REKLAME, ŠTO JE TO?

Neke web stranice imaju stotine unikatnih posjetitelja kada isteknu. Domene ostanu indeksirane na tražilicama, a poveznice s drugih stranica i dalje upućuju na tu domenu. To znači da je na domeni i dalje aktivan promet! Sami ste dokaz, jer ste i vi sigurno vidjeli te reklame.

Prava je šteta što takve domene preuzme registar po isteku roka. Registar jednostavno postavi reklame i uspije dovoljno zaraditi na njima tako da se cijeli posao isplati. Postoje i tvrtke koje se bave transakcijom upravo takvih domena. Vrebaju se zanimljive domene i ako vam je stalo do vaše, produžite je na vrijeme!

Svakim danom nakon isteka riskirate gubljenje domene, a u većini slučajeva domena vrijedi više od tih 75,00 kuna godišnje.

9. VIDIM DA SAM JA NAVEDEN KAO VLASNIK DOMENE. KAKO TO SAKRITI?

Ako vam je privatnost važna i iz nekog razloga ne želite da drugi saznaju da ste upravo vi vlasnik domene, postoji rješenje. Usluga koja sakrije navedene podatke u većini slučajeva naziva se „zaštita privatnosti“ ili ima neki ekvivalentni naziv. To ne znači da imate pravo raditi nemoralne stranice i prevarantske ponude jer su ovi podaci ipak dostupni uz sudski nalog. Isto tako, iako ne postoji dobna granica za registraciju domene, to ne implicira oslobađajuću presudu prilikom zlouporabe.

ZAKLJUČAK

Sada kada znate puno više o registraciji domena, sigurno ćete pažljivije i pametnije donositi odluke gdje registrirati domenu. Registracija domena je ozbiljan posao koji dnevno globalno donese stotine tisuća dolara. Naime, dnevno se registrira oko 70-ak tisuća domena. No, isto tako, dnevno se izbriše oko 50-ak tisuća domena. Ovakvi brojevi svjedoče koliko je internet brzo i živo mjesto.

Registrirajući domenu, pronalazite svoje mjesto pod tim suncem. Neka taj početak bude uz što manje stresa, jer registracijom domena toliko puno možete dobiti, a toliko malo izgubiti.

O autoru

Goran Duškić je suosnivač hrvatskog tima za razvoj kompjuterskih igara Generation Stars i tvrtke za hosting i web development GEM Studio. Posjeduje više od 10 godina iskustva (tuzemnog i inozemnog) u PR-u, online marketingu i određivanju strategije i poslovne komunikacije. Rezultat je svega toga izrada nekoliko uspješnih PC igara, koje su preuzete stotinama tisuća puta, izdavanje PC igre na hrvatskom jeziku, te pojavljivanje u mnogim medijima. U GEM Studiju pokrenut je niz uspješnih i nagrađivanih projekata, kao što su [CroDNS](#), [Supercentar](#), [Uplatnica 2007](#) i mnogi drugi. Goran vodi blog na [duskic.com](#), a možete ga pronaći i na [LinkedIn-u](#) i [Twitter-u](#).